

ג' ל' י' נ' ו' ה' ל' ע' י' ו' נ' ב' פ' ר' ש' ת' ה' ש' ב' ר' ע'
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ - השנה החמט עטה
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

בהעלותך (תש"ז)

ל"ה - ל"ו

א. טאלות כלליות

1) ויהי בנטע הארון ויאמר משה

ספרי בהעלותך: "ויאמר משה קומה ה'" וכתוב אחד אומר: "על פי ה' יסעו וכל פי ה' יחנו" (במדבר ט) - כיצד יתקיימו שני כתובים הללו? למה הדבר דומה? למלך שהיה מתהלך בדרך ונהג אהבו עמו; כשהוא נוסע הוא אומר: "איני נוסע עד שיאמר אהבי", וכשהוא חונה אומר: "איני חונה עד שיבוא אהבי", נמצאת מקיים "ויאמר משה: קומה ה'" ומקיים "על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו".
הסבר את הרעיון הכלול בדברי חז"ל אלה. (עיי' גם בפרקי אבות פרק ב' משנה ד')

2x) מהו המזמור בתהלים המושפע בפטוקו הראשון ממקומנו?

ג. ויפוצו אויביך וינוטו משנאיך מפניך.

ספרי ל"ה: וכי יש שונאים לפני מי שאמר והיה העולם? אלא מגיד הכתוב, שכל מי שטונא את ישראל כמו שטונא את המקום. כיוצא בו אתה אומר: "וברב גאונך תהרוס קמין" (שמות ט"ו); וכי יש קמים לפני המקום? אלא מגיד הכתוב: שכל מי שקם על ישראל כאילו קם על המקום. וכן הוא אומר: "אל תלכת קול צורריך, שאון קמין עולה חמידו!" (תהלים ע"ד); וכן הוא אומר: "כי הנה אויביך יהמיו ומשנאיך נטאו ראש" (תהלים פ"ג) - מפני מה? - "על עמך יערימו טוד...". וכן הוא אומר: כי הנוגע בכם נוגע בבבת עינו" (זכריה ב) - "בבבת עין" לא נאמר, אלא "בבבת עינו" - של מקום.
והטוה במדבר רבה כ"ב
ל"א א-ב. וידבר ה' אל משה לאמר נקמת בני ישראל מאת המדיינים.

ג. וידבר משה אל העם לאמר... לתח נקמת ה'
הקבה"ו אמר "נקמת בני ישראל" ומשה אמר "נקמת ה'"!
אלא אמר הקבה"ו להח: "דין טלכם מתבקט, טגרמו לי להזיק לכם".
אמר לו משה: "רבון העולמים: את היינו ערלים או עובדי ע"ז או כופרי מצוות כמותם - לא היו שונאים אותנו, ואין רודפים אותנו אלא בטביל תורה וצוות טנתה אותה לנו. הוי - הנקמה שלך: "לתח נקמת ה' במדין".

1) מה המטותף ומה הטונה בטני המדרטים האלה?

2x) הידועים לך עוד מאמרי חז"ל בת מבוטא רעיון זה?

ג. רבבות אלפי ישראל

ספורנו: ואמר "רבבות אלפי" כי אולי היו ישראל אז טגיעים לאותו מנין, בין אנשים ונשים וטף.

הירט: אין פרוטו רבבה כפול אלף (10 מליון) או טתי רבבות כפול אלף (עשרים מליון)... לדעתנו יש לראות ב"רבבות אלפי ישראל" אלה את הרבבות אשר יקומו ויצמחו מחוץ אלפי ישראל או יסתפחו אליהם. לפי פירוט זה כוללים שני פטוקים אלה בתוכם בקטה לא לטעתה אלא לדורות ויש בהם דמיון לאחרית הימים.
מי שקטם להפיץ אויביו וטונאיו, להעביר ממחלת זדון מן הארץ הוא יטכון טוב בתוך אלפים ורבבות מבניו, מעמו ומכל העמים אשר ינהרו אליו. לפי פירוט זה מדובר בסוף פרטה קטנה זו אשר חז"ל ראו אותה חטובה כספר בפני עצמו - באותה תקופה אשר עליה יאמר הנביא, אחד מתלמידי משה האחרונים, זכריה (ב-ט"ו) "ונללו גויים רבים אל ה' ביום ההוא והיו לי לעם ושכנתי בתוכם".

1) כיצד יפרט הירט כאן את הפעל "טובה"?

2) המסכים הוא עם רט"י?

3x) מהו הנימוק הלשוני טבגללו אין לקבל את פרוטו של ספורנו?

הטאלות המסומנות x קטות והמסומנות x קטות ביותר, יפתור כ"א לפי הבנתו. תשובות וגם טאלות נא לטלות לנחמה ליבוביץ, קריה משה ירושלים